Publicat pe (https://bnm.md)

12.11.2024

Raport asupra inflației nr. 4, 2024

Guvernatoarea BNM, Anca Dragu prezintă Raportul asupra inflației nr. 4, 2024

Raportul asupra inflației nr. 4, 2024 [1]

Sumar

Inflația

În trimestrul III 2024, rata anuală a inflației a conturat o traiectorie ascendentă după tendința descendentă începută la finele anului 2022. În acest fel, rata anuală a inflației s-a majorat de la 3,8 la sută în luna iunie 2024 până la 5,2 la sută în luna septembrie 2024, plasându-se astfel în intervalul de variație al țintei inflației. Totodată, rata medie anuală a inflației a constituit 5,0 la sută în trimestrul III 2024, fiind cu circa 1,5 puncte procentuale superioară celei din trimestrul precedent. Traiectoria ascendentă a ratei anuale a inflației a fost susținută de unele evoluții sectoriale adverse, printre care și condițiile secetoase din vara anului curent care au cauzat majorarea prețurilor la produsele alimentare. Acestea au fost ușor atenuate de efectul unei cereri interne moderate. Presiuni nesemnificative au fost determinate în continuare de prețurile la produsele alimentare pe piața internațională și de prețurile la producția industrială pe piața internă. Presiuni dezinflaționiste au fost determinate de prețurile la produsele petroliere pe piața mondială. În trimestrul de referință, rata anuală a IPC a fost inferioară celei anticipate în runda precedentă de prognoză (Raport asupra

inflației, august 2024), preponderent, datorită abaterii negative înregistrate pentru prognoza ratei anuale a prețurilor reglementate.

În ultima perioadă au scăzut prețurile în industrie, conturând premise pentru temperarea presiunilor acestora asupra prețurilor unor subcomponente ale IPC în perioada următoare. Pe lângă acest fapt, în perioada următoare cererea internă va continua să exercite un impact dezinflaționist, care ar putea fi atenuat însă de unele ajustări de tarife. Cu toate acestea, în perioada următoare, rata anuală a IPC se va menține în intervalul de variație al țintei inflației. Modalitatea de ajustare a tarifelor, precum și situația tensionată în regiune și riscurile escaladării acesteia mențin incertitudinea pronunțată aferentă prognozei inflației.

Mediul extern

Economia mondială în a doua jumătate a anului curent a continuat să oscileze între tensiunile comerciale și geopolitice și începutul relaxării politicilor monetare în SUA și zona euro. În perioada de referință, pe lângă sancțiunile adiționale împotriva Federației Ruse, au fost impuse tarife comerciale reciproce între UE și China. Tensiunile geopolitice au escaladat după invadarea teritoriului rus în regiunea Kursk de către trupele ucrainene și intensificarea bombardamentelor în Orientul Mijlociu. La ședința de politică monetară din luna septembrie 2024, SRF a diminuat intervalul ratelor dobânzilor cu 50 puncte de bază. De asemenea, BCE a decis, la ședința de politică monetară din 12 septembrie 2024, să reducă cu 25 puncte de bază rata dobânzii la facilitatea de depozit, în această perioadă a intrat în vigoare și decizia privind diminuarea spread-ului dintre rata dobânzii la operațiunile principale de refinanțare și rata dobânzii la facilitatea de depozit de la 25 la 15 puncte de bază. La 23 octombrie 2024, BCE a redus din nou ratele dobânzilor cu 25 puncte de bază. Prețul petrolului a atins în septembrie 2024 cel mai jos nivel din acest an, pe fondul temerilor legate de scăderea cererii din China, însă la începutul lunii octombrie 2024 acesta a revenit la nivelurile anterioare din cauza intensificării tensiunilor în Orientul Mijlociu. Prețul gazelor naturale în Europa, de asemenea, a crescut, în contextul preocupărilor privind expirarea termenului contractului de tranziție a gazelor naturale prin Ucraina, la sfârșitul anului 2024, deși rezervele de gaze naturale în Europa sunt la niveluri record pentru această perioadă. Totodată, în luna septembrie 2024, pentru prima oară de la sfârșitul anului 2022, s-a înregistrat un ritm anual de creștere pozitiv al indicelui FAO privind prețurile la produsele agricole și alimentare pe piața internațională, ceea ce anunță inversarea trendului.

Economia

În trimestrul II 2024, PIB și-a continuat dinamica pozitivă de la începutul anului curent. În acest fel, în trimestrul II 2024, PIB s-a majorat cu 2,4 la sută comparativ cu perioada similară a anului 2023. Dinamica respectivă a fost totuși inferioară celei anticipate în Raportul asupra inflației, august 2024. Traiectoria ascendentă a PIB a fost susținută, preponderent, de cererea internă atât din partea populației, în contextul creșterii veniturilor în termeni reali, dar și din partea agenților economici. Cererea externă netă a exercitat un impact negativ asupra dinamicii PIB în această perioadă. Totodată, merită a fi menționate unele evoluții pozitive mai pronunțate în sectorul comerțului, activităților financiare și de asigurări, sectorul informațiilor și comunicațiilor, construcțiilor. Un impact minor asupra dinamicii PIB a fost exercitat, pe de o parte, de sectorul agricol și cel industrial, iar pe de altă parte, sectorul tranzacțiilor imobiliare și sectorul transportului și depozitării au generat un impact negativ asupra traiectoriei PIB. Conform estimărilor, cererea internă a continuat să fie una moderată, fapt semnalat de evoluția sub așteptări a consumului populației, având astfel un impact dezinflaționist. În același timp, seria ajustată sezonier reflectă o creștere de 0,4 la sută a PIB comparativ cu trimestrul I 2024. În ansamblu, în prima jumătate a anului, PIB s-a majorat

cu 2,2 la sută comparativ cu perioada similară a anului precedent.

Politica monetară

În trimestrul III 2024, lichiditatea excesivă a însumat 9,6 miliarde lei, fiind în diminuare față de trimestrul precedent cu 355,3 milioane lei.

Agregatul monetar M3 în trimestrul III 2024 a înregistrat un ritm anual de creștere de 17,1 la sută anual. Contribuția principală fiind din partea soldului depozitelor în moneda națională.

Pe parcursul trimestrului III 2024 au avut loc două ședințe ale Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei cu privire la deciziile de politică monetară. Ca urmare a evaluării balanței riscurilor interne și externe și a perspectivelor inflației pe termen scurt și mediu, Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei, la ședințele din 6 august și 19 septembrie 2024, a hotărât menținerea ratei de bază la nivelul de 3,60 la sută anual (nivel stabilit la 7 mai 2024). Concomitent, au fost menținute ratele la facilitățile permanente și la operațiunile repo. Norma rezervelor obligatorii din mijloacele atrase în lei moldovenești și în valută neconvertibilă și cea din mijloacele atrase în valută liber convertibilă au rămas neschimbate. Aceste măsuri au fost adoptate cu scopul de a atenua presiunile inflaționiste, stimularea cererii agregate, inclusiv prin încurajarea consumului, echilibrarea economiei naționale și ancorarea așteptărilor inflaționiste.

Totodată, în cadrul ședinței ordinare de politică monetară din 5 noiembrie 2024, Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei a adoptat prin vot unanim menținerea ratei de bază la nivelul de 3,60 la sută anual, respectiv au fost menținute ratele la facilitățile permanente și la operațiunile repo. Concomitent, a fost diminuată norma rezervelor obligatorii din mijloacele atrase în lei moldovenești și în valută neconvertibilă și cea din mijloacele atrase în valută liber convertibilă începând cu perioada de aplicare a rezervelor obligatorii 16 noiembrie 2024 – 15 decembrie 2024 până la nivelurile de 27,0 la sută și, respectiv, 36,0 la sută din baza de calcul.

Decizia respectivă a fost adoptată în contextul propagării în continuare a efectelor deciziilor de politică monetară anterioare, date fiind decalajele aferente transmisiei acestora. În același timp, decizia urmărește scăderea costurilor de creditare și implicit susținerea în continuare a procesului de creditare a sectorului privat și impulsionarea economiei naționale.

Măsurile stimulative cumulate de politică monetară, atât reducerea consecutivă a ratei de bază, cât și micșorarea normei rezervelor obligatorii, vor spori excesul de lichiditate în sistemul bancar până la finele anului curent. Volumul actual și cel prognozat al lichidităților va permite băncilor să crediteze agenții economici și gospodăriile, precum și să investească în VMS.

În trimestrul III 2024, pe segmentul monedei naționale, ratele medii ponderate ale dobânzilor la creditele noi acordate și la depozitele la termen au continuat tendința descendentă sub impactul măsurilor stimulative cumulate de politică monetară. Astfel, rata medie ponderată la credite a constituit 8,63 la sută, iar cea la depozite – 3,12 la sută, în diminuare cu 2,75 și, respectiv, 1,49 puncte procentuale față de trimestrul III 2023.

Ratele medii ale dobânzilor aferente soldului la creditele în moneda națională s-au redus comparativ cu trimestrul III 2023 cu 1,91 puncte procentuale, până la nivelul de 8,81 la sută, iar la depozite la termen – cu 5,95 puncte procentuale, până la nivelul de 3,51 la sută.

Proiecția inflației pe termen mediu

În runda curentă de prognoză, mediul extern continuă să prezinte riscuri și incertitudini sporite, dar, per ansamblu, ipotezele externe trasează traiectoriile de moment. Pe de o parte, presiunile dezinflaționiste aferente scăderii cotațiilor s-au disipat și acum urmează un ciclu de creștere ușoară a prețurilor pe piața internațională. Pe de altă parte, consumul la nivel mondial continuă să fie slab, ceea ce afectează producția și costurile. Un motor al creșterii economice îl vor constitui în continuare efectul sporirii veniturilor reale ale populației și rezultatele din activitatea de servicii. Volatilitatea piețelor financiare și de materii prime va fi susceptibilă la tensiunile geopolitice din Orientul Mijlociu și Ucraina, precum și la rezultatul alegerilor prezidențiale în SUA.

Rata anuală a inflației va continua să crească ușor până la începutul anului viitor, ulterior, spre sfârșitul orizontului de prognoză, va înregistra o tendință de diminuare[1], cu excepția trimestrului IV 2025, când va spori neînsemnat. Pe întreaga perioadă de prognoză[2], rata anuală a inflației se va poziționa în proximitatea țintei de 5,0 la sută și se va menține în intervalul de variație pe tot parcursul orizontului de prognoză. Rata anuală a inflației de bază își va continua traiectoria descendentă până în prima jumătate a anului viitor, ulterior va oscila neînsemnat până spre finele orizontului de prognoză. Ritmul anual al prețurilor produselor alimentare va spori până la începutul anului viitor, după care, spre finele orizontului de prognoză, se va diminua. Rata anuală a prețurilor reglementate va continua să crească până în al doilea trimestru de prognoză, ulterior va avea o tendință descendentă până în trimestrul III 2025, urmată de o sporire spre sfârșitul orizontului de prognoză, cu excepția ultimelor două trimestre. Ritmul anual al prețurilor la combustibili va continua ușor să scadă și să înregistreze valori negative în primul trimestrul de prognoză, ulterior, va crește continuu și, începând cu a doua jumătate a anului viitor, se va plasa în proximitatea valorii zero până la sfârșitul perioadei de prognoză.

Cererea agregată negativă pe întreg orizontul de prognoză va fi determinată de condițiile secetoase din vara anului 2024, de aprecierea reală acumulată a monedei naționale și de cererea externă relativ slabă în anul curent și începutul anului viitor. Rata reală joasă a dobânzii și impulsul fiscal pozitiv pe parcursul perioadei de prognoză, cererea externă în recuperare, ulterior pozitivă, din trimestrul IV 2025 și până la sfârșitul orizontului de prognoză, vor micșora deficitul cererii agregate.

Condițiile monetare reale vor manifesta un caracter restrictiv asupra cererii interne pe întreg orizontul de prognoză.

Prognoza actuală a inflației, față de cea din Raportul asupra inflației, august 2024, a fost revizuită în sens descendent pe parcursul perioadei comparabile[3]. Ritmul anual al inflației de bază a fost modificat în sens descendent pe întreaga perioadă comparabilă. Prognoza actuală a ritmului anual al prețurilor produselor alimentare a fost majorată până în prima jumătate a anului 2025 și diminuată pentru restul perioadei comparabile. Ritmul anual al prețurilor reglementate a fost revizuit în sens descendent până în trimestrul III 2025 și ascendent spre finele perioadei comparabile. Prognoza ratei anuale a prețurilor la combustibili a fost diminuată, practic, pe întreaga perioadă comparabilă.

---

1. trimestrul III 2026

2. trimestrul IV 2024 – trimestrul III 2026

3. Trimestrul IV 2024 – trimestrul II 2026

Vezi și

Tag-uri

inflatie [2]

prognoza inflației [3]

mediul extern [4]

Conceptul Sistemului informatic de raportare către Banca Națională a Moldovei [5]

raportul asupra inflatiei [6]

raport asupra inflatiei [7]

Sursa URL:
https://bnm.md/ro/content/raportul-asupra-inflatiei-nr-4-2024

Legături conexe:

[1] https://bnm.md/files/Raport asupra inflatiei_nov_2024_ISBN.pdf [2] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=inflatie [3] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=prognoza inflației [4] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=mediul extern [5] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Conceptul Sistemului informatic de raportare către Banca Națională a Moldovei [6] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=raportul asupra inflatiei [7] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=raport asupra inflatiei